

CANDLELIGHT CAROLS

Jul med Allmänna Sången

[1]	GÖREN PORTARNA HÖGA
Gunnar Wennerberg; text: Psaltaren 24: 7-10	3'00
[2]	GLÄNS ÖVER SJÖ OCH STRAND (Nordiska Musikförlaget)
Ivar Widéen; text: Viktor Rydberg	2'27
[3]	JULSÅNG (Gehrman)
Hugo Alfvén; text: Knut Nyblom	3'08
[4]	JULVISA (GIV MIG EJ GLANS) (Fazer)
Jean Sibelius; text: Zacharias Topelius; arr: Ilkka Kuusisto	3'50
[5]	HODIE CHRISTUS NATUS EST
Jan Pieterszoon Sweelinck	3'00
[6]	DET ÄR EN ROS UTSPRUNGEN (Sveriges Kårförbund)
Michael Prætorius / Jan Sandström; text: tysk julsång från 1500-talet	4'44
[7]	INNAN GRYNINGEN
Benny Andersson; text: Ylva Eggehorn; arr: Staffan Lindberg	4'03
[8]	GUDS SON ÄR FÖDD (GAMMAL JULVISA) (Nordiska Musikförlaget)
Trad. / Otto Olsson	4'33
[9]	O, HELGA NATT
Adolphe Adam; text: P.C. de Roquemaure; arr: Gunnar Juhlin	4'54
[10]	STILLA NATT (Sveriges Kårförbund)
Franz Gruber; text: I. M. Mohr; arr: Anders Öhrwall	3'25

	BARNENS JULAFTON (DER KINDER CHRISTABEND) <i>(Luck's Music Library)</i>	9'32
	Niels W. Gade	
11	I. Die Weihnachts-Glocken	1'07
12	II. „Kind Jesu ward zur Welt gebracht“	2'19
13	III. Der Weihnachtsbaum	2'05
14	IV. Tanz der kleinen Mädchen	2'28
15	V. Gut Nacht	1'21
16	SHEPHERD'S PIPE CAROL <i>(Oxford University Press)</i>	2'52
	John Rutter	
17	CANDLELIGHT CAROL <i>(Oxford University Press)</i>	3'56
	John Rutter	
18	A SPOTLESS ROSE <i>(Stainer & Bell)</i>	2'59
	Herbert Howells; text: tysk julsång från 1500-talet	
19	HARK, THE HERALD ANGELS SING <i>(Oxford University Press)</i>	3'09
	Felix Mendelssohn Bartholdy; text: Charles Wesley	

TT: 62'05

ALLMÄNNA SÅNGEN (all tracks except 4 and 11-15)

KARL-MAGNUS FREDRIKSSON *baritone* (tracks 1, 4, 7, 9, 10, 18, 19)

UPPSALA KAMMARORKESTER (all tracks except 2, 3, 6, 8, 18)

CECILIA RYDINGER ALIN *conductor*

När dagarna blir kortare och kvällarna långa samlas vi gärna framför brasan eller i vardagsrummet för att tända levande ljus, samtala, spela musik eller bara för att lyssna på den kalla vinden utanför. Ljusets lilla låga och dess värme blir en symbol för hopp och förtröstan. Och just om detta hopp handlar de äldre och nyare julvisorna. Ljuset som tänds i mörkret, rosen som blommar på törnekvist, världens frälsare.

Här i Sverige får ljuset en alldeles speciell betydelse under veckorna före jul. Efter en lång och mörk november tänds från och med första advent ljusstakar i fönstren och vart man än kommer brinner levande ljus. Mitt i julstöket är det ibland skönt att unna sig en lugn och avkopplande stund på en julkonsert som man kan välja ur det enorma utbud som körer, orkestrar och skolor anordnar. Låt oss föreställa oss en sådan kväll i advent: Mörkret har fallit sedan länge över land och stad, en iskall nordanvind blåser och berättar om den kommande snön. Kyrkan på sin kulle utanför byn strålar bland de små glimmande gravlyktorna på kyrkogården. Konsertbesökarna hukar sig i vinden och skyndar sig för att komma in i värmen. På vägen hälsar man på släkt och vänner, barnen ser sig nyfiket omkring. Klockringningen förkunnar konsertens början och sorlet i den stämningsfullt upplysta kyrkan tystnar. Samtidigt går kör och solist i en tyst procession fram till koret och ställer upp bakom orkestern som redan sitter på plats.

Orkestern börjar med första stycket och rummet fylls av de välkända orden ur Psalm 24 *Gören portarna höga* i en sättning av **Gunnar Wennergren**. De två följande, mer lågmälda *a cappella*-verken *Gläns över sjö och strand* och *Jul-sång* berättar om stjärnan från Betlehem. Sedan urminnes tider har stjärnorna varit människornas vägvisare och orienteringspunkter, som länkar mellan himmel och jord. I och med Jesu födelse och julmysteriet blev de en symbol för förtröstan och hoppet om frid på jorden. Orkestern leder våra tankar vidare till nästa stycke, **Jean Sibelius'** *Giv mig ej glans, ej guld, ej prakt*, som är ständigt

aktuellt, då julens sanna mening ofta hamnar i bakgrund av allt ståhej runtomkring ("giv mig Guds ära, änglavakt och över jorden frid!"). Medan vi fortfarande tänker på dessa ord inleder högtidliga mässingblåsare och kör **Sweelincks** *Hodie Christus natus est* och repeterar om och om igen: Idag föddes Kristus, världens frälsare! Som en frisk vind rensar den kraftfulla renässansklangen luften från sorl och värme för att bereda vägen för **Jan Sandströms** skira vävnad av harmonier, baserad på Prætorius gamla sättning av *Det är en ros utsprungen*. Här framstår musiken verkligen som tyngdlös och lika skör som en ros i kalla vintern. Spelmannsmusik med fioler och flöjt inleder **Benny Anderssons** låt *Innan gryningen* och tar oss tillbaka till verkligheten. Därefter följer en traditionell *Gammal julvisa* i en version av **Otto Olsson** som berättar om Jesu födelse och vers för vers vinner mer styrka. Medan mansrösterna sjunger på gånglåtssvis nynnär damerna melodin till Martin Luthers gamla psalm *Från himlens höjd* innan även de går över i körsatsen.

Nu har vi kommit halvvägs i konserten och gör det bekvämt för oss i kyrkbänken medan vi väntar på den andra, mer romantiska delen av konsertkvällen. Med **Adolphe Adams** komposition *O helga natt* som har blivit en kär del av vår svenska julmusik blir inte heller någon besviken. Även det vackra arrangemanget av **Grubers** *Stilla natt* för bariton, kör och orkester bekräftar sitt rykte som äkta julklassiker. Den lilla julsviden för stråkorkester av den danska tonsättaren **Niels W. Gade** är däremot mindre känd. Man kan nästan se den vackert pyntade julgranen och de dansande flickorna, precis som det kunde ha varit i ett danskt hem runt 1860. Med denna stämning lämnar vi fastlandet musikaliskt och beger oss till England. **John Rutter** förmår att låta alla spektrumets färger lysa i sin körmusik. I *Shepherd's Pipe Carol* tar han oss med på en slädfärd i snön, medan *Candlelight Carol* med sina harpklanger snarare skapar en meditativ stämning. I det följande *a cappella*-stycket med bariton solo, *A Spotless*

Rose, hör vi de välkända orden (*Det är en ros utsprungen*) från 1500-talet i en mycket tät och sparsmakad sats. Konserten avslutas högtidligt med **Mendels-
sohns** omtyckta *Hark! The Herald Angels sing* där man ännu en gång utnyttjar alla register hos kör, solist och orkester.

Då applåderarna har tystnat samlar vi ihop våra mössor, halsdukar, handskar och jackor och går rödkindade ut i vinterkylan. Marschaller lyser på kyrkogården där ett tunt snötäcke har lagt sig den senaste timmen. Äntligen har det börjat snöa! Alla pratar samtidigt, körmedlemmarna kramar sina anhöriga och man önskar varandra en god jul. Fortfarande i konsertstämning åker nu var och en hemåt, tänder kanske ett ljus och avslutar kvällen i lågmält samtal. Och ute faller sakta snön.

© **Anke Budweg 2005**

Karl-Magnus Fredriksson har etablerat sig som en av Sveriges ledande barytonsångare. Vid Kungliga Operan har han sjungit titelrollen i *Eugen Onegin*, Marcelllo i *La Bohème*, Figaro i *Barberaren i Sevilla*, Den Okände i Gefors *Christina* m.fl. Som konsertsångare har han framträtt med dirigenter som Sir Colin Davis, Riccardo Chailly, Neeme Järvi och Sir John Eliot Gardiner i verk av bl.a. Mahler, Sibelius och Bach. 2004 utnämndes Karl-Magnus Fredriksson till hovsångare.

Allmänna Sången grundades redan 1830 och räknas i dag till en av Europas främsta körer. Ursprungligen var kören knuten till Uppsala universitet och bestod då naturligtvis uteslutande av män. Först 1961 fick Allmänna Sången sin nuvarande form som blandad kör och den formella kopplingen till universitet är nu borta, även om kören fortfarande vårdar en del av de akademiska traditionerna. Ett exempel är det årliga radioframträdandet från Uppsala slott på Valborgskvällen.

Uppsalas rika musikliv och körtradition har länge tjänat som en god rekryteringsbas och Allmänna Sången kännetecknas av en ungdomlig och spänstig klang som speglar dess relativt låga medelålder. Repertoaren är bred med fokus på 1900-talets musik och kören uruppför med förkärlek beställningsverk av unga tonsättare.

1988 övertog Cecilia Rydinger Alin ledningen för kören och Allmänna Sången har sedan dess etablerat ett mycket gott rykte både i Sverige och utomlands. Kören har genom åren tagit en mängd titlar i internationella kör-tävlingar och 2005 tog man hem den prestigefyllda segern i European Grand Prix för körer. Framgångarna har lett till att kören ofta mottar inbjudningar från utlandet. Den betraktas också som en attraktiv samarbetspartner för andra musiker. Under senare år har kören regelbundet samarbetat med världsartister som Peter Mattei, Esa-Pekka Salonen, Håkan Hagegård och Kroumata på scen och skiva.

Uppsala Kammarorkester är en symfoniorkester i det lilla formatet knuten till Uppsala län. Orkestern har genomgått en mycket positiv utveckling från och med att den dynamiske dirigenten Gérard Korsten blev orkesterns förste chefsdirigent 1993. Under tre kreativa år mellan 2000-2003 spelade orkestern under Howard Shellys ledning och besökte bland annat Costa Rica International Music Festival. Framstående dirigenter som Jun'ichi Hirokami, Elgar Howarth, Okko Kamu och Paavo Järvi har under åren gästtat orkestern. UKO har vid flera tillfällen haft givande samarbetsprojekt med till exempel Uppsala Stadsteater och körer som Allmänna Sången, Uppsala Akademiska Kammarkör och S:t Jakobs Kammarkör. Sedan hösten 2004 innehar Paul Mägi chefsdirigentskapet för orkestern.

Cecilia Rydinger Alin är utbildad vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm med Jorma Panula och Kjell Ingebretsen som lärare. 1988 övertog hon ledarskapet för Allmänna Sången, endast 26 år gammal och 1991 vann hon Kungliga Operans stora dirigenttävling, vilket möjliggjorde studier vid flera utländska operahus. Mellan 1994 och 1998 blev hon uppmärksammas som chefsdirigent vid Värmlandsoperan bland annat med flera omskrivna Wagnerföreställningar. Hon är mycket efterfrågad som gästdirigent av framstående orkestrar, körer och operahus och arbetar regelbundet med de främsta ensemblerna i Sverige och utomlands. Sedan 1998 är hon lektor i orkesterdirigering vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm. Rydinger Alin är som enda kvinnliga dirigent medlem i Kungliga Musikaliska Akademien och 2005 tilldelades hon Litteris et Artibus-medaljen för sina insatser i det svenska musiklivet.

When the days are growing shorter and the nights are becoming longer, we enjoy gathering by candlelight to talk, to play music, to look into the dancing flames in the fireplace or just to listen to the icy wind outside. In the living flame of a candle, its shadow, its warmth, we find symbols of hope and confidence. And this is the very hope of which we sing in Advent and Christmas carols, old and new. The light that illuminates the darkness, the rose between the thorns, the world's redeemer.

In Sweden, the importance of light in the period leading up to Christmas is particularly tangible. After a long, dark November, the first day of Advent brings forth decorative lights and candles in every window. On 13th December the feast of St. Lucia is celebrated – and in schools, kindergartens, hospitals and many other places a girl representing Lucia, crowned with candles, walks around with her retinue of candle-bearers.

Amid all the busy Christmas preparations there is also time for contemplative and atmospheric Advent concerts with numerous choirs of all ages and sizes. The church pews are often illuminated by chandeliers and candles, and radiate warmth and light.

Let us try to imagine such a concert on a December evening. Darkness has long since enveloped both city and countryside, and a cold wind is blowing, bringing with it a hint of snow. The brightly lit church stands invitingly on a hill outside the village, surrounded by twinkling little lights round the gravestones in the cemetery. Concertgoers try to avoid the wind and hurry into the warmth. On the way they greet acquaintances and friends; children's faces are radiant with expectancy. When the bells toll, heralding the beginning of the concert, the murmured conversations in the half-light of the church fall silent, while the soloist and choir silently enter, taking up their places in the illuminated choir pews behind the orchestra that is already in place.

The orchestra starts the first piece, and the well-known words of Psalm 24, *Gören portarna höga* (*Gates, raise your arches*) ring out, here in a setting by **Gunnar Wennerberg**. The next two *a cappella* pieces are more restrained: *Gläns över sjö och strand* (*Shine over lake and shore*) and *Julsång* (*Christmas Song*) tell of the Star of Bethlehem. Since earliest times, stars have been signposts or points of orientation for mankind, a sort of link between heaven and earth. In connection with Jesus' birth and the Christmas story, stars became symbols of comfort and of the hope for peace. The orchestra leads our thoughts on to the next song, *Giv mig ej glans* by **Jean Sibelius** – which has rarely been as relevant as nowadays, when the true essence of Christmas is often obscured by all of the hustle and bustle ('Give me no splendour, gold or pomp... Give me God's glory, an angel to watch me and give me peace on earth'). While we are still reflecting upon these words, the festive sounds of brass and choir are heard in Sweelinck's *Hodie Christus natus est*, constantly repeating: 'Today is Christ born; today the Saviour has appeared'. The powerful Renaissance sonorities are like a fresh wind, cleansing the air of murmuring and warmth, and making way for **Jan Sandström**'s delicate web of harmonies based on the ancient Prætorius setting *Es ist ein Ros' entsprungen* (*Behold a Rose is Springing*). Here the music really seems as weightless and fragile as a rose in winter. The folk-like sounds of violins and a flute bring us back to reality in *Innan gryningen* (*Before Dawn*). This melancholy song for baritone, choir and orchestra tells of our highly individual experiences of the Christmas story and leaves us in a pensive mood. Also in the Swedish folk style is *Gammal julvisa* (*Old Christmas Song*), which tells of Jesus' birth and becomes more dramatically intense with each verse. The folk-like character of the male voices is contrasted with the melody 'Vom Himmel hoch', hummed by the female voices before they too join in the choral setting by **Otto Olsson**.

Now, half-way through the concert, we are as comfortable as possible in our

pew and are waiting expectantly for the second, more Romantic part of the evening. With **Adolphe Adam's** *O helga natt* (*O Holy Night*), which has an unassailable place within Swedish Christmas music, is certain not to disappoint. Likewise, the atmospheric arrangement of **Gruber's** *Silent Night* for baritone, choir and orchestra does full justice to its reputation as a Christmas classic. The little Christmas suite for string orchestra by the Danish composer **Niels W. Gade**, on the other hand, explores unfamiliar repertoire. One can well imagine the Christmas tree with its festive decorations, and the girls dancing – just as one might have found in a Danish home in the mid-nineteenth century. Thus prepared, we leave the Continent and head for England. **John Rutter** is able to conjure up the most varied colours in his choral music. In the *Shepherd's Pipe Carol* he gives us the rhythm of a wintry sleigh ride, whilst *Candlelight Carol* has a more meditative character with its harp-like sonorities. The following piece for baritone solo and choir, *A Spotless Rose*, places the well-known sixteenth-century words of *Es ist ein Ros' entsprungen* (*Behold a Rose is Springing*) in a dense, almost modest setting. As a festive conclusion to the concert, all the registers of the soloist, choir and orchestra are exploited in **Mendelssohn's** *Hark! The Herald Angels sing*; this English hymn also enjoys great popularity in Sweden.

When the applause is finally over, we retrieve our hats, scarves, gloves and winter coats and emerge with rosy cheeks into the cold winter night. Torches illuminate the churchyard and the thin layer of snow that has fallen in the past hour. Now it has finally started snowing! Everybody is talking excitedly; choir members embrace their friends and relatives; on all sides people wish each other a merry Christmas. Replete with music and thoughts of Advent, we all return home. Perhaps we light a candle and talk away the rest of the evening. And outside the snow is falling.

© **Anke Budweg 2005**

Karl-Magnus Fredriksson has established himself as one of Sweden's leading baritones. At the Royal Swedish Opera the parts he has sung include the title role in *Eugene Onegin*, Marcello in *La Bohème*, Figaro in *The Barber of Seville* and the Unknown in Hans Gefors' *Christina*. As a concert singer he has appeared with such conductors as Sir Colin Davis, Riccardo Chailly, Neeme Järvi and Sir John Eliot Gardiner in music by composers including Mahler, Sibelius and Bach. In 2004 Karl-Magnus Fredriksson was appointed *hovsångare* (court singer).

Allmänna Sången was founded in 1830 and is now one of Europe's most important choirs. Originally the choir was affiliated to Uppsala University and thus consisted exclusively of male voices; not until 1961 did Allmänna Sången assume its present form as a mixed choir. Although it maintains some elements of its academic tradition (e.g. the annual broadcast from Uppsala Castle on May Day Eve), its formal connection with the university has been severed. Allmänna Sången is known for its fresh pliable tone, reflecting the relative youth of its members. The choir's repertoire is broad but special attention is devoted to music from the twentieth century; the choir has often given the first performances of works by young composers. Since Cecilia Rydinger Alin took over as principal conductor in 1988, the choir has consolidated its national and international reputation. It has emerged victorious from various international competitions, including the prestigious Grand Prix Europe International Choir Competition. These successes have led to invitations to perform abroad and to collaboration with other eminent musicians. During the past twenty years, Allmänna Sången has worked with such artists as Peter Mattei, Esa-Pekka Salonen, Håkan Hagegård and the Kroumata Percussion Ensemble, both in concert and on record.

The Uppsala Chamber Orchestra (UKO) appointed Gérard Korsten as its principal conductor in 1993, and since then has enjoyed great success with its own concert series at Uppsala University. Under the baton of Howard Shelly in 2002-03, the orchestra visited the Costa Rica International Music Festival. Among the orchestra's numerous eminent guest conductors are Jun'ichi Hirokami, Elgar Howarth, Okko Kamu and Parvo Järvi. The orchestra has also worked with the Uppsala City Theatre, Allmänna Sångern, the Uppsala Academic Chamber Choir and St. Jacob's Chamber Choir. In the autumn of 2004 Paul Mägi took over as principal conductor.

Cecilia Rydinger Alin studied at the Royal College of Music in Stockholm under Jorma Panula and Kjell Ingebrechtsen. In 1988, at the age of 26, she took over as conductor of Allmänna Sångern, and in 1991 she won the Stockholm Royal Opera's conducting competition, giving her the opportunity to continue her studies as a guest at various European opera houses. From 1994 until 1998 she won considerable renown as conductor of Sweden's Värmland Opera, not least for several Wagner performances. She is much in demand as a guest conductor of major orchestras, choirs and opera houses, and collaborates with leading ensembles both in Sweden and internationally. Since 1998 she has taught orchestral conducting at the Royal College of Music in Stockholm. She is the only woman conductor to be a member of the Royal Swedish Academy of Music, and in 2005 was awarded the 'Litteris et Artibus' medal for her contribution to Swedish music.

Wenn die Tage kürzer und die Nächte immer länger werden, versammeln wir uns gerne im Kerzenschein, um miteinander zu reden, zu musizieren, in die tanzenden Flammen im Kamin zu schauen oder auch nur dem eisigen Wind draußen vor der Tür zu lauschen. Die lebendige Flamme einer Kerze, ihre Schatten, ihre Wärme, sind für uns Symbole der Hoffnung und Zuversicht. Und gerade von dieser Hoffnung singen wir in alten und neuen Advents- und Weihnachtsliedern. Das Licht, das in die Finsternis kommt, die Rose aus den Dornen, der Erlöser der Welt.

In Schweden wird die Bedeutung des Lichts in der Vorweihnachtszeit besonders greifbar. Nach einem langen, dunklen November erstrahlen ab dem ersten Advent in allen Fenstern Lichterbögen und Kerzen. Am 13. Dezember wird das Fest der hl. Lucia gefeiert, und in Schulen, Kindergärten, Krankenhäusern und vielen anderen Plätzen sieht man die mit einer Lichterkrone geschmückte Lucia mit ihrem Gefolge von Kerzenträgern singend umherziehen.

In all den geschäftigen Weihnachtsvorbereitungen gibt es Zeit für besinnliche und stimmungsvolle Adventskonzerte mit zahlreichen Chören aller Altersgruppen und Größen. Die Kirchen sind oft von alten Kronleuchtern und Kerzen in den Bankreihen erhellt und erstrahlen von Wärme und Licht.

Wir versuchen, uns ein solches Konzert an einem Abend im Advent vorzustellen: Die Dunkelheit hat schon seit langem ihren Mantel über Stadt und Land gelegt, und es fegt ein kalter Wind, der den Geruch von Schnee mit sich bringt. Die erhellte Kirche außerhalb des Ortes liegt einladend auf ihrem Hügel, umgeben von kleinen glimmenden Grableuchten auf dem Friedhof. Konzertbesucher ducken sich vor dem Wind und beeilen sich, ins Warme zu kommen. Unterwegs grüßt man Bekannte und Freunde, Kindergesichter leuchten erwartungsvoll. Beim Klang der Glocken, welche den Anfang des Konzertes kundgeben, verstummt das Gemurmel in der halbdunklen Kirche. Gleichzeitig ziehen

Chor und Solist schweigend ein und stellen sich im erhellten Chorraum hinter dem bereits sitzenden Orchester auf.

Das Orchester beginnt mit dem ersten Stück, und die wohlbekannten Worte aus dem 24. Psalm *Gören portarna höga*, Machet die Tore weit! erfüllen den Raum, hier in einem Satz von **Gunnar Wennerberg**. Die beiden darauf folgenden, mehr verhaltenen A cappella-Sätze *Gläns över Sjö och Strand* und *Julsång* erzählen vom Stern von Bethlehem. Schon seit Urzeiten waren die Sterne Wegweiser und Orientierung für uns Menschen, eine Art Bindeglied zwischen Himmel und Erde. Im Zusammenhang mit Jesu Geburt und dem Weihnachtsmysterium wurde Sterne Symbole des Trostes und der Hoffnung auf Frieden. Das Orchester leitet unsere Gedanken weiter zum nächsten Lied, **Jean Sibelius'** *Giv mig ej glans*, wohl kaum aktueller als heutzutage, wo wir oft vor allem Drumherum den wahren Kern von Weihnachten in den Hintergrund geraten lassen („Gib mir nicht Glanz, Gold oder Pracht, gib mir Gottes Ehre, einen Schutzengel und Friede auf Erden“). Noch während wir den Worten nachsinnen, beginnen festliche Bläser und Chor mit **Sweelincks** *Hodie Christus natus est* und wiederholen immer wieder: Heute ist Christus geboren, der Retter der Welt! Der kraftvolle Renaissance-Klang wirkt wie ein frischer Wind, der die Luft von Gemurmel und Wärme reinigt, um Platz zu schaffen für **Jan Sandströms** hauchdünnes Gewebe aus Harmonien, basierend auf dem uralten Prætorius-Satz *Es ist ein Ros' entsprungen*. Hier scheint Musik wirklich schwerelos und gerade so zerbrechlich wie eine Rose im Winter. Volksmusikklänge von Geigen und einer Flöte bringen uns mit *Innan gryningen* (*Vor dem Morgengrauen*) in die Wirklichkeit zurück. Eine melancholische Weise für Bariton, Chor und Orchester erzählt von unseren ganz persönlichen Erfahrungen mit dem Weihnachtsgeheimnis und stimmt uns nachdenklich. Ebenso im schwedischen Volkston steht die *Gammal julvisa* (ein altes Weihnachtslied), welche von der Geburt Jesu berichtet und sich dynamisch

Strophe für Strophe steigert. Dem volksliedhaften Charakter in den Männerstimmen steht die von den Frauenstimmen gesummte Melodie „Vom Himmel hoch“ gegenüber, bevor sich diese auch in den Chorsatz von **Otto Olsson** fügen.

Nun, zur Mitte des Konzertes, haben wir es uns so gemütlich wie möglich in unserer Kirchenbank gemacht und warten gespannt auf den zweiten, mehr romantischen Teil des Abends. Mit **Adolphe Adams** Komposition *O helga natt* (*O heilige Nacht*), welche in der schwedischen Weihnachtsmusik einen festen Platz hat, wird so auch keiner enttäuscht. Ebenso das stimmungsvolle Arrangement von **Grubers Stille Nacht** für Bariton, Chor und Orchester macht seinem Ruf als Weihnachtsklassiker alle Ehre. Die kleine Weihnachtssuite für Streichorchester des dänischen Komponisten **Niels Wilhelm Gade** dagegen gehört eher zum unbekannten Repertoire. Man sieht förmlich den festlich geschmückten Weihnachtsbaum und die tanzenden Mädchen vor sich, genau so, wie es vielleicht gegen Mitte des 19. Jahrhunderts in einem dänischen Heim der Fall war. Derart eingestimmt verlassen wir musikalisch das Festland und begeben uns nach England. **John Rutter** vermag es, unterschiedlichste Farben im Spektrum seiner Chormusik erstrahlen zu lassen. Im *Shepherd's Pipe Carol* versetzt er uns in den Rhythmus einer winterlichen Schlittenfahrt, worauf *Candlelight Carol* mit seinen Harfenklängen eher meditativen Charakter hat. Das folgende A cappella-Stück mit Bariton Solo, *A Spotless Rose*, lässt die wohlbekannten Worte („Es ist ein Ros' entsprungen“) aus dem 16. Jahrhundert in einem dichten und fast bescheiden anmutenden Satz erklingen. Im feierlichen Abschluss des Konzertes werden in **Mendelssohns Hark! The Herald Angels sing** nochmals alle Register von Solo, Chor und Orchester gezogen – erfreut sich doch dieser englische Choral auch hier in Schweden großer Beliebtheit.

Nach dem schließlich doch endenden Applaus suchen wir nun unser Mützen, Schals, Handschuhe und Wintermäntel zusammen und gehen mit roten Wangen

hinaus in die Winterkälte. Fackeln erleuchten den Kirchhof und die in der vergangenen Stunde entstandene dünne Schneeschicht. Nun hat es endlich zu schneien begonnen! Alle reden aufgeregt durcheinander, Chormitglieder umarmen ihre Angehörigen und überall wünscht man sich frohe Weihnachten. Angefüllt von Musik und Adventsstimmung kehrt nun jeder nach Hause, zündet dort vielleicht noch eine Kerze an und lässt im Gespräch den Abend ausklingen. Und draußen fällt leise der Schnee.

© *Anke Budweg 2005*

Karl-Magnus Fredriksson gilt heute als einer der führenden Baritonsänger Schwedens. An der Königlichen Oper hat er u.a. Titelrollen in *Eugen Onegin*, Marcello in *La Bohème*, Figaro in *Der Barbier von Sevilla* und Den Unbekannten in Gefors *Christina* gesungen. Als Konzertsänger tritt Fredriksson mit Dirigenten wie Colin Davis, Riccardo Chailly, Neeme Järvi und John Eliot Gardiner in Werken von u.a. Mahler, Sibelius und Bach auf. 2004 wurde er zum „Hofsänger“ ernannt.

Allmänna Sängen wurde bereits im Jahre 1830 gegründet und zählt heute zu den bedeutendsten Chören Europas. Ursprünglich war der Chor an die Universität Uppsala angegliedert und bestand dementsprechend ausschließlich aus Männern. Erst 1961 erhielt Allmänna Sängen seine derzeitige Form als gemischter Chor und führt Teile der akademischen Tradition weiter (wie z.B. die jährliche Rundfunkübertragung vom Schloss in Uppsala am Abend vor dem 1. Mai), obwohl die formelle Bindung an die Universität aufgelöst wurde. Charakteristisch für Allmänna Sängen ist sein frischer und federnder Klang, welcher das relativ niedrige Durchschnittsalter des Chores spiegelt. Der Schwerpunkt des breiten Repertoires liegt auf der Musik des 20. Jahrhunderts, wobei der

Chor oft Auftragswerke an junge Komponisten vergibt und uraufführt. Seit Cecilia Rydinger Alin 1988 die Leitung übernahm, hat der Chor seinen Ruf national und international etabliert. Aus diversen internationalen Chorwettbewerben ging der Chor siegreich hervor, darunter der prestigeträchtige Grand Prix Europe International Choir Competition. Diese Erfolge führten zu Einladungen ins Ausland und zur Zusammenarbeit mit anderen Musikern. Während der letzten Jahre arbeitete Allmänna Sängen mit Künstlern wie Peter Mattei, Esa-Pekka Salonen, Håkan Hagegård und Kroumata zusammen, sowohl auf der Bühne als auch bei Platteneinspielungen.

Das **Kammerorchester Uppsala** (UKO) erhielt mit Gérard Korsten 1993 seinen ersten Chefdirigenten und hat seitdem einen äußerst positiven Aufschwung mit einer eigenen Konzertserie an der Universität Uppsala erfahren. In den Jahren 2000-2003 spielte das Orchester unter der Leitung von Howard Shelly und besuchte u.a. das Costa Rica International Music Festival. Zahlreiche bedeutende Gastdirigenten leiteten das UKO, darunter Jun'ichi Hirokami, Elgar Howarth, Okko Kamu und Parvo Järvi. Außerdem arbeitet das Orchester mit dem Uppsala Stadsteater, Allmänna Sängen, dem Akademischen Kammerchor Uppsala und dem St. Jacobs Kammerchor zusammen. Im Herbst 2004 übernahm Paul Mägi den Chefdirigentenposten.

Cecilia Rydinger Alin studierte an der Königlichen Musikhochschule Stockholm bei Jorma Panula und Kjell Ingebretsen. 1988 übernahm sie im Alter von nur 26 Jahren die Leitung von Allmänna Sängen und gewann 1991 den großen Dirigierwettbewerb der Königlichen Oper Stockholm, was ihr die Möglichkeit zu Gaststudien an diversen europäischen Opernhäusern gab. Von 1994 bis 1998 erregte sie als Chefdirigent der Värmlandsopera (Schweden) großes Aufsehen,

u.a. durch mehrere Wagnervorstellungen. Sie ist viel gefragte Gastdirigentin bedeutender Orchester, Chöre und Opernhäuser und arbeitet mit führenden Ensembles in Schweden und im Ausland zusammen. Seit 1998 ist sie Dozentin für Orchesterdirigieren an der Königlichen Musikhochschule Stockholm. Cecilia Rydinger Alin ist als einzige Dirigentin Mitglied der Königlich Musikalischen Akademie und bekam im Jahre 2005 die Litteris et Artibus-Medaille für ihren Einsatz im schwedischen Musikleben verliehen.

Quand les jours raccourcissent et les soirées s'allongent, il fait bon de s'asseoir devant le feu de foyer ou dans le salon et d'allumer une chandelle, jaser, faire de la musique ou simplement écouter le vent froid souffler dehors. La petite flamme de la chandelle et sa chaleur deviennent alors un symbole d'espoir et de confiance. Les chansons de Noël anciennes et nouvelles traitent justement de cet espoir – la lumière qui s'allume dans les ténèbres, la rose qui fleurit sur une tige épineuse, le sauveur du monde.

La lumière prend une signification tout à fait spéciale les semaines avant Noël ici en Suède. Après un long et sombre mois de novembre, on allume, à partir du premier dimanche de l'avent, des chandeliers particuliers dans les fenêtres et où qu'on aille il y a des chandelles d'allumées. Au milieu des préparatifs, il fait parfois bon de s'accorder un moment de détente à un concert de Noël qu'on peut favoriser parmi l'énorme choix offert par les chœurs, les orchestres et les écoles. Imaginons une telle soirée en avant : La noirceur s'est faite depuis longtemps sur villes et campagne, la bise souffle et annonce la neige. Sur sa colline à l'extérieur du village, l'église brille au milieu des petits lampions posés sur les tombes du cimetière. Les gens qui vont au concert se penchent contre le vent et se hâtent de rentrer à la chaleur. Chemin faisant, on salue parents et amis, les enfants regardent partout avec curiosité. La sonnerie des cloches annonce le début du concert et le silence se fait dans l'église discrètement illuminée. En même temps, chœur et soliste s'avancent sans bruit en procession jusqu'au chœur et s'alignent derrière l'orchestre déjà assis en place.

L'orchestre entonne le premier morceau et le chœur, les paroles bien connues du psaume 23 (24 dans la Vulgate) *Gören portarna höga* (*Portes, levez vos frontons*) dans un arrangement de **Gunnar Wennerberg** pour baryton, chœur et orchestre. Les deux œuvres *a cappella* suivantes, les plus douces *Gläns över sjö och strand* et *Julsång* (un cantique d'Épiphanie et un Noël] parlent de l'étoile de

Bethléem. Les étoiles ont été de mémoire d'homme des guides et des points d'orientation pour les hommes, des liens entre le ciel et la terre. Après la naissance de Jésus et le mystère de Noël, elle sont devenues un symbole d'espérance et d'espoir de paix sur la terre. L'orchestre mène nos pensées au morceau suivant, *Giv mig ej glans, ej guld, ej prakt* [Ne me donne ni éclat, ni or, ni luxe] de **Jean Sibelius**, toujours d'actualité puisque la véritable signification de Noël est souvent obscurcie par tout le brouhaha des Fêtes (« Donne-moi la gloire de Dieu, la protection des anges et la paix sur terre ! »). Nos réflexions sur ce thème sont interrompues par les cuivres qui entonnent *Hodie Christus natus est* de **Sweelinck** et le chœur répète fois sur fois : Aujourd'hui est né le Christ, le sauveur du monde ! A la manière d'un vent frais, la puissante sonorité de la Renaissance balaie les voix et la chaleur pour préparer le passage du délicat tissu d'harmonies de **Jan Sandström** basées sur l'ancien arrangement de *Det är en ros utsprungnen* [Une rose a fleuri] de Prætorius. La musique semble vraiment éthérée ici et aussi fragile qu'une rose par un hiver froid. *Innan gryningen* [Avant l'aurore] de **Benny Andersson** nous ramène à la réalité avec de la musique populaire aux violons et flûte. Ensuite, une version d'**Otto Olsson** de la traditionnelle *Gammal julvisa* [Vieille chanson de Noël] raconte la naissance de Jésus et gagne toujours plus d'intensité. Tandis que les voix d'hommes chantent une sorte de marche, les dames fredonnent la mélodie du vieux cantique de Martin Luther *Från himlens höjd* [Du haut du ciel] avant de passer à la section chorale.

Nous voici rendus à la moitié du concert et il fait bon se rajuster confortablement sur le banc d'église en attendant la seconde partie plus romantique du programme. Personne ne sera déçu d'entendre *O helga natt* (Minuit chrétiens) d'**Adolphe Adam**, composition qui est l'une des préférées du répertoire de Noël en Suède. Le bel arrangement de *Stilla natt* (Sainte nuit) de Gruber pour baryton, chœur et orchestre confirme la popularité de ce grand classique. Par

contre, la petite suite de Noël pour orchestre à cordes du compositeur danois **Niels W. Gade** est peu connue. On peut presque voir le sapin joliment décoré et les fillettes qui dansent, comme dans un foyer danois autour de 1860. Quittons maintenant le continent européen et dirigeons-nous vers l'Angleterre. **John Rutter** sait comment faire briller toutes les couleurs du spectre dans sa musique chorale. *Shepherd's Pipe Carol* [Noël du pipeau de berger] nous emmène en traîneau sur la neige tandis qu'avec ses sonorités de harpe, *Candlelight Carol* [Chanson de Noël à la lueur d'une chandelle] crée plutôt une atmosphère méditative. Dans le morceau suivant *a cappella* avec baryton solo, *A Spotless Rose*, nous entendons les paroles familières (*Det är en ros utsprungen*) du 16e siècle dans un arrangement très dense et succinct. Le concert se termine sur le populaire *Hark! The Herald Angels sing* de **Mendelssohn** où chœur, soliste et orchestre font appel à toutes leurs ressources musicales.

Quand les applaudissements se sont tus, nous ramassons tuques, foulards, mitaines et manteaux pour sortir au froid les joues rougies par la chaleur. Les gros lampions extérieurs éclairent le cimetière où une mince couche de neige vient juste de tomber. La neige est enfin là ! Tout le monde parle à la fois, les choristes embrassent les membres de leur famille et on se souhaite un joyeux Noël. Les échos du concert en tête, chacun rentre chez soi, allume peut-être une chandelle et termine la soirée en douce. Dehors, la neige tombe lentement.

© **Anke Budweg 2005**

Karl-Magnus Fredriksson s'est établi comme l'un des meilleurs barytons de la Suède. Il a chanté à l'Opéra Royal les rôles principaux d'*Eugène Onegine*, Marcello dans *La Bohème*, Figaro dans *Le Barbier de Séville* et L'Inconnu dans *Christina* de Gefors entre autres. Il a interprété, sous la direction de chefs réputés dont Colin Davis, Riccardo Chailly, Neeme Järvi et John Eliot Gardiner, des

œuvres de Mahler, Sibelius, Bach et autres. Karl-Magnus Fredriksson fut nommé « Chanteur de la Cour » en 2004.

Allmänna Sången fut fondé en 1830 et se place aujourd'hui parmi les meilleurs chœurs de l'Europe. A l'origine, il était relié à l'université d'Uppsäl et se composait naturellement donc exclusivement d'hommes. Allmänna Sången adopta sa forme actuelle de chœur mixte en 1961 seulement et le lien formel avec l'université n'existe plus même si l'ensemble prend encore soin de quelques-unes des traditions académiques. Un exemple est le concert radiophonique annuel du château d'Uppsäl le 30 avril au soir (veille de la Sainte-Walpurgis).

Les riches vie musicale et tradition chorale d'Uppsäl ont longtemps facilité le recrutement et Allmänna Sången se caractérise par une sonorité jeune et souple qui reflète la jeunesse de la plupart de ses membres. Le chœur possède un vaste répertoire où l'accent est mis sur la musique du 20e siècle et la création de commandes à de jeunes compositeurs.

En 1988, Cecilia Rydinger Alin prit la direction d'Allmänna Sången dont l'excellente réputation s'est ensuite étendue autant en Suède qu'à l'étranger. Au cours des ans, l'ensemble a gagné plusieurs titres à des concours chorals internationaux dont le prestigieux Grand Prix Europe International Choir Competition en 2005. Grâce à ses succès, le chœur est souvent invité à l'étranger. Il est aussi considéré comme un partenaire intéressant pour d'autres musiciens. Ces dernières années, le chœur a travaillé régulièrement avec des artistes mondiaux dont Peter Mattei, Esa-Pekka Salonen, Håkan Hagegård et Kroumata sur scène et sur disque.

L'Orchestre de chambre d'Uppsäl est un orchestre symphonique de petit format relié à la région d'Uppsäl. L'orchestre s'est développé de façon très positive de-

puis que le dynamique Gérard Korsten en devint le premier chef attitré en 1993. Pendant trois années créatives, l'orchestre a joué sous la direction de Howard Shelly et s'est produit au festival international de musique de Costa Rica entre autres. D'éminents chefs dont Jun'ichi Hirokami, Elgar Howarth, Okko Kamu et Paavo Järvi ont été invités à diriger l'ensemble. L'OCU a plusieurs fois participé à d'heureuses collaborations avec le Théâtre municipal d'Uppsäl et des chœurs réputés dont Allmänna Sängen, le Chœur académique de chambre d'Uppsäl et le Chœur de chambre de St-Jacques. Paul Mägi est chef principal de l'orchestre depuis l'automne 2004.

Cecilia Rydinger Alin a acquis sa formation au Conservatoire Royal de musique de Stockholm avec Jorma Panula et Kjell Ingebretsen. En 1988, âgée de 26 ans seulement, elle prit la direction d'Allmänna Sängen et gagna en 1991 le grand concours de direction de l'Opéra Royal, ce qui lui permit d'étudier à plusieurs maisons d'opéra étrangères. Entre 1994 et 1998, elle se distingua comme chef attitré de l'Opéra du Värmland avec plusieurs représentations remarquées de Wagner entre autres. Elle est très en demande pour diriger d'éminents orchestres, chœurs et à des maisons d'opéra et elle travaille régulièrement avec les meilleurs ensembles en Suède et à l'étranger. Elle enseigne la direction d'orchestre au Conservatoire Royal de musique à Stockholm depuis 1998. Rydinger Alin est la seule femme chef d'orchestre à faire partie de l'Académie Royale de musique et, en 2005, elle reçut la médaille Litteris et Artibus pour son apport à la vie musicale suédoise.

1 Gören portarna höga

Gunnar Wennerberg, text: Psaltaren 24: 7-10

Gören portarna höga och dörrarna vida,
att ärones konung må draga därin.

Vilken är densamme ärones konung
vilken är densamme, vilken?

Det är Herren stark och mäktig,
det är Herren stark i strid.

Gören portarna höga och dörrarna vida
att ärones konung må draga därin.

Det är Herren, Herren Sebaot
han är ärones konung. Amen.

Gates, raise your arches, rise, you ancient doors,
Let the king of glory in!

Who is the king of glory?

Who is the king of glory?

Yahweh the strong, the valiant,

Yahweh valiant in battle!

Gates, raise your arches, rise, you ancient doors,

Let the king of glory in!

He is Yahweh Sabaoth,

King of glory, he! Amen.

2 Gläns över sjö och strand

Ivar Widéen, text: Viktor Rydberg

Gläns över sjö och strand, stjärna ur fjärran,
du som i Österland tändes av Herran.

Stjärnan från Betlehem leder ej bort, men hem.

Barnen och herdarna följa dig gärna,
strålände stjärna, strålände stjärna.

Natt över Judaland, natt över Sion.

Borta vid västerrand slocknar Orion.

Herden, som sover trött, barnet, som slumrar sött.

vakna vid underbar korus av röster.

skåda en härligt klar stjärna i öster.

Gånga från lamm och hem, sökande Eden.

Stjärnan från Betlehem visar dem leden.

Stjärnan från Betlehem leder ej bort men hem

Barnen och herdarna följa dig gärna,

strålände stjärna, strålände stjärna.

Shine over lake and shore, star from afar,

You in the Orient, lit by the Lord.

The star of Bethlehem, leads not astray but home.

Children and shepherds willingly follow you,

Wondrous star, wondrous star.

Night in Judaea, night in Sion.

Way in the west slumbers Orion.

The shepherd heavily sleeping, child sweetly slumbering.

Wake to the heavenly chorus of angels

See the star in the East, wondrously bright.

Leaving their lambs and homes, searching for Eden.

The star of Bethlehem shows them the way.

The star of Bethlehem, leads not astray but home.

Children and shepherds willingly follow you,

Wondrous star, wondrous star.

[3] Julsång

Hugo Alfvén, text: Knut Nyblom

Se, julens stjärna strålar klar
i tysta vinterkvällen;
vår ungdoms fröjd du ständigt var,
när du från himlapellen
ditt sken spred över land och stad
att göra mänskan god och glad.
Lys, stjärna, lys och bringa fröjd
till jordens barn från himlens höjd!

Lys, stjärna, lys!

I ålderdomens sena höst,
när livets timmar dala,
du, julens stjärna, ger oss tröst,
du kan om lyckan tala.
Ack, skänk oss jordefrid och ro,
lär oss på evigheten tro!
Lys, stjärna lys och bringa fröjd
till jordens barn från himlens höjd!

Lys, stjärna, lys!

[4] Giv mig ej glans, ej guld, ej prakt

Jean Sibelius, text: Zacharias Topelius

Giv mig ej glans, ej guld, ej prakt
i signad juletid.
Giv mig Guds ära, änglavakt
och över jorden frid!
Giv mig en fest
som gläder mest
den konung jag har bett till gäst!
Giv mig ej glans, ej guld, ej prakt,
giv mig en änglavakt.

See how brightly shines the star
In silent winter nights;
Our happiness in childhood years
When from the skies above
You shone upon both fields and town
To give all mankind peace and joy
Shine, bright star, shine and bring joy
To man on earth from heav'n above!

Shine, bright star, shine!

Towards the autumn of our lives
As the days grow short
Star of Christmas, comfort us
And speak to us of happiness.
Oh, give us peace on earth and calm,
Teach us to trust in the hereafter!
Shine, bright star, shine and bring joy
To man on earth from heav'n above!

Shine, bright star, shine!

Give me no splendour, gold or pomp
At blessed Christmas time;
Give me God's glory, an angel to watch me
And give me peace on earth.
Give me a feast
That pleases most
The king I have invited.
Give me no splendour, gold or pomp
But give me a guardian angel.

Giv mig ett hem på fosterjord,
en gran med barn i ring,
en kväll i ljus med Herrens ord
och mörker däromkring!
Giv mig ett bo
med samvetsro
med glad förtröstan, hopp och tro.
Giv mig ett hem på fosterjord
och ljus av Herrens ord!

Till hög, till låg, till rik, till arm
kom, helga julefrid,
kom barnaglad, kom hjärtevarm
i världens vintertid!
Du ende, som
ej skifter om,
min Herre och min Konung, kom!
Till hög, till låg, till rik, till arm
kom glad och hjärtevarm!

[5] Hodie Christus natus est

Jan Pieterszoon Sweelinck

Hodie, hodie, Christus natus est.
Noe, Noe, Noe, Noe, Noe.
Hodie, hodie,
Salvator apparuit, salvator apparuit,
salvator apparuit, salvator apparuit,
Alleluja.

Hodie, hodie
in terra canunt angeli, in terra canunt angeli.
Lætantur archangeli, lætantur archangeli,
lætantur archangeli, lætantur archangeli.
Noe, Noe, Noe, Noe, Noe.

Hodie, hodie,
exultant justi, exultant justi dicentes:
Gloria in excelsis Deo.
Alleluja,
Noe, Noe,
Alleluja.

Give me a home upon this earth
A tree with children around it,
An evening lightened by His word
And darkness all surrounding.
Give me a quiet
Conscience now
Acceptance, faith and hope;
Give me a home upon this earth
And the light of the word of God.

To high, to low, to rich, to poor
Come blessed Christmas peace;
Come childlike, oh come warm of heart
In the winter of the world!
The only one who
Changes not,
Come Lord, oh come my king!
To high, to low, to rich, to poor
Come cheery and warm of heart!

Today is Christ born;
Noe, Noe, Noe, Noe, Noe.
Today, today
Today the Savior has appeared;
Today the Savior has appeared;
Hallelujah.

Today, today
Today the Angels sing, today the Angels sing,
The Archangels rejoice; the Archangels rejoice,
The Archangels rejoice; the Archangels rejoice;
Noe, Noe, Noe, Noe, Noe.

Today, today
Today the righteous rejoice, saying:
Glory to God in the highest.
Hallelujah,
Noe, Noe,
Hallelujah.

[6] Det är en ros utsprungen

Michael Prætorius / Jan Sandström; text: tysk julsång från 1500-talet

Det är en ros utsprungen av Jesse rot och stam,
av fädren ren besjungen, den står i tiden fram,
en blomma skär och bild,
mitt i den kalla vinter, i midnatts mörka tid.

Behold a rose is springing upon this holy tree,
Our elders thus were singing of Jesse's line to be:
A rosebud pure and white deep in cold midwinter
Upon the dark midnight.

[7] Innan gryningen

Benny Andersson, text: Ylva Eggehorn

Så kom du då till sist,
du var en främling,
en mytgestalt som jag hört talas om.
Så många hade målat dina bilder
men det var bortom bilderna du kom.

Vi trodde du var användbar,
till salu.
Vi skrev ditt namn på våra stridsbanér,
vi byggde katedraler högt mot himlen
men du gick hela tiden längre ner.

Du är ett barn som ligger på ett jordegolv
du fryser om vi inte griper in.
Du rör vid kroppar, hatar orättvisor,
du bjuder älskande på moget vin.
Du stiger ut ur alla tomma gravar
du är en vind som säger:
det blir vår!

Du kommer som en flykting över bergen,
du följer oss dit ingen annan når.

Du är den sång om livet som jag glömde,
den sanning jag förrådde dag för dag.
Jag svek mig själv;
den spegel som jag gömde bär dina bråddjup,
dina anletsdrag.

Finally you came at last.
You were a stranger,
A mythical man I'd heard about.
So many had painted your image
But you came from beyond the images.

We thought you were a tool,
For sale.
We wrote your name on our banners of war,
We built cathedrals to the sky,
But you went ever further down.

You are a child lying on an earthen floor,
If we don't act you will be cold.
You touch our bodies, hate injustice,
Offer lovers ripened wine.
You emerge from all empty graves,
You are a wind that says:
Spring will come!

You come as a refugee over the hills,
You go with us where no one can reach.

You are the song of life that I forgot,
The truth I disregarded every day.
I betrayed myself;
The mirror that I covered carries your depths,
The lines of your face.

Kom närmare.
Bli kvar hos mig.
Det mörknar och kanske ljusnar det på nytt igen.
Ditt liv ska bära mig;
jag hör en koltrast som sjunger innan gryningen.

8 Guds Son är född

Trad. / Otto Olsson

Guds Son är född
i Betlehem på denna dag
allt efter Guds eget välbehag,
och vorden kött.
Av blotta gunst och nåde
är han oss till stor hjälp och tröst
och haver från all våde
all världen återlöst.

Ack, himlabud!
I änglar och härskaror nu
förkunnen frid på jordene,
och prisen Gud,
med edra änglatungor,
med harpor och basuna ljud.
Ja, hjärtelig lovsjungen
och prisen Herren Gud.

Ack, hjärtans fröjd!
Nu låt oss alla vara glad,
och med de herdar gå åstad
med hjärtans fröjd,
och följa stjärnan efter,
som är vår Guds ords klara ljus
på vägen jämn och släter
till Herrens helga hus.

De vise män
och hedningar från österland,
som kommo ifrån Midian
till Betlehem,
upplåto sina hävor
med största hjärtans rörelse

Come closer.
Stay with me.
Darkness falls and maybe the light will return.
Your life will carry me;
I hear a blackbird sing before dawn.

God's son is born
Upon this day in Bethlehem,
As was his Father's want,
And is made flesh.
Of purest love and pity
Is He to us great help and cheer
And has from every danger
The world redeemed.

Oh heav'nly words!
You angels and multitudes
Now herald peace on earth,
And praise the Lord,
With your choirs of angel voices,
With harps and sounding trumpets
Yes, praise with joy and glory
Our God the Lord.

What heartfelt joy!
Let us now join in happiness
And with the shepherds take our leave
With heartfelt joy,
To be guided by the star,
The clear light of the word of God,
On the road so wide and even
To the Lord's fair house.

The holy kings
And pagans from the Eastern lands
Who came from far-off Midian
To Bethlehem,
Offered up their gifts of fealty
With shows of greatest reverence

och skänkte sina gåvor:
guld, myrrha, rökelse.

Låt oss begå
och fira så vår julefest;
att Jesus själv må bli vår gäst,
vi önska må!
Då skall oss icke fela
välsignelse i råd och dåd
när han med oss vill dela
sin kärlek och sin nåd.

En härlig tröst
att han, som är vår frälsare,
skall en gång bli vår domare,
en härlig tröst
Då han i skyn skall komma
med makt och mycket härlighet
och giva sina fromma
sin lön i evighet.

9 O, helga natt

Adolphe Adam, fransk originaltext: P.C. de Roquemaure

O, helga natt! O, helga stund för världen,
då Gudamän'skan till jorden steg ned!
För att försona världens brott och synder
för oss han dödens smärta led.
Och hoppets stråle går igenom världen,
och ljuset skimrar över land och hav.
Folk fall nu neder, och hälsa glatt din frihet.
O, helga natt, du frälsning åt oss gav.

Ty frälsarn krossat våra tunga bojar,
vår jord är fri, och himlen öppen är.
Uti din slav du ser en älskad broder,
och se, din ovän skall bli dig så kär.
Från himlen bragte frälsaren oss friden,
för oss han nedsteg i sin stilla grav.
Folk fall nu neder, och hälsa glatt din frihet.
O, helga natt, du frälsning åt oss gav.

And presented then their treasures:
Gold, frankincense and myrrh.

Let us be gone
And celebrate our Christmas feast.
That Christ himself will be our guest
We hope and pray!
We shall not go without
His blessing in both words and deed
When he with us will share
His mercy and his love.

What comfort it is
That he, Christ our redeemer,
Shall one day sit in judgement,
What comfort it is!
Then he shall sit in heaven
In glory and much power
And give to all his faithful
Their reward for evermore.

O holy night. O holy hour for the world,
When God incarnate came down to earth.
To atone for the world's crimes and sins
He suffered the pain of death for us.
And a ray of hope penetrates the world,
And light shimmers across land and sea.
People kneel and rejoice at the liberation you bring.
O holy night, that brought us salvation.

For the saviour has crushed our heavy chains,
Earth is now free and heaven is open.
In your slave you see a beloved brother,
And even your enemy will be dear to you.
From heaven our saviour brought us peace,
For our sake he descended into the silent grave.
People kneel and rejoice at the liberation you bring.
O holy night, that brought us salvation.

10 Stilla natt

Franz Gruber, text: I.M. Mohr

Stilla natt, heliga natt,
allt är frid, stjärnan blid
skiner på barnet i stallets strå,
och de vakande fromma två.
Kristus till jorden är kommen,
oss är en frälsare född.

Stora stund, heliga stund,
änglars här går sin rund
kring de vaktande herdarnas hjord.
Rymden ljuder av glädjens ord:
Kristus till jorden är kommen,
eder är frälsaren född.

Stilla natt, heliga natt,
mörkret flyr, dagen gryr.
Räddningstimmen för världen slår,
nu begynner vårt ljubelår.
Kristus till jorden är kommen,
oss är en frälsare född.

Silent night, holy night,
All is dark, save the light
Shining where the mother mild
Watches over the holy child,
Sleep in heavenly peace.
Sleep in heavenly peace.

Silent night, holy night,
Shepherds first saw the light,
Heard the angel sing alleluia
Loud proclaiming near and far:
Christ our Saviour is here.
Christ our Saviour is here.

Silent night, holy night,
God's own son, save the light
Shines the love in thy holy face,
Shines the light of redemption and grace,
Christ, th' incarnate God.
Christ, th' incarnate God.

11 - 15 Julsvit

Niels W. Gade

(instrumental)

[16] Shepherd's Pipe Carol

John Rutter

Going through the hills on a night all starry
On the way to Bethlehem,
Far away I heard a shepherd boy piping
On the way to Bethlehem.

Angels in the sky brought this message nigh:
Dance and sing for joy
That Christ the King is come to bring us peace on earth,
And he's lying cradled there at Bethlehem.

Tell me, shepherd boy piping tunes so merry
On the way to Bethlehem,
Who will hear your tunes on these hills so lonely
On the way to Bethlehem?

Angels in the sky...

None may hear my pipes on these hills so lonely
On the way to Bethlehem.
But a King will hear me play sweet lullabies
When I get to Bethlehem.

Angels in the sky...

[17] Candlelight Carol

John Rutter

How do you capture the wind on the water?
How do you count all the stars in the sky?
How can you measure the love of a mother
Or how can you write down a baby's first cry?

Candlelight, angel light, firelight and star glow
Shine on his cradle till breaking of dawn.
Gloria, Gloria in excelsis deo!
Angels are singing; the Christ child is born.

Shepherds and wise men will kneel and adore him,
Seraphim round him their vigil will keep;
Nations proclaim their Lord and their Saviour,
But Mary will hold him and sing him to sleep.

Where is this new King, shepherd boy piping merrily,
Is he there at Bethlehem?
I will find him soon by the star shining brightly
In the sky o'er Bethlehem.

Angels in the sky...

May I come with you, shepherd boy piping merrily,
Come with you to Bethlehem?
Pay my homage at the King's cradle,
Is it far to Bethlehem?

Angels in the sky...

Candlelight, angel light, firelight and star glow
Shine on his cradle till breaking of dawn.
Gloria, Gloria in excelsis deo!
Angels are singing; the Christ child is born.

Find him at Bethlehem laid in a manger:
Christ our Redeemer asleep in the hay
Godhead incarnate and hope of salvation:
Child with his mother that first Christmas Day.

Candlelight, angel light, firelight and star glow
Shine on his cradle till breaking of dawn.
Gloria, Gloria in excelsis deo!
Angels are singing; the Christ child is born.

18 A Spotless Rose

Herbert Howells, text: tysk julsång från 1500-talet

A spotless rose is blowing,
Sprung from a tender root,
Of ancient seers' foreshowing,
Of Jesse promis'd fruit;
Its fairest bud unfolds to light
Amid the cold, cold winter,
And in the dark midnight.

The rose which I am singing,
Whereof Isaiah said,
Is from its sweet root springing
In Mary, purest maid;
For through our God's great love and might,
The Blessed Babe she bore us
In a cold, cold winter's night.

19 Hark! The Herald Angels sing

Felix Mendelssohn Bartholdy, text: Charles Wesley

Hark! The herald angels sing
Glory to the newborn King;
Peace on earth and mercy mild,
God and sinners reconciled:
Joyful all ye nations rise,
Join the triumph of the skies,
With th' angelic host proclaim,
Christ is born in Bethlehem
Hark! The herald angels sing
Glory to the newborn king.

Christ, by highest heav'n adored,
Christ, the everlasting Lord,
Late in time behold him come
Offspring of a virgin's womb:
Veiled in flesh the Godhead see,
Hail th' incarnate Deity!
Pleased as man with man to dwell,
Jesus, our Emmanuel.
Hark! The herald angels sing
Glory to the newborn king.

Hail the heav'n-born Prince of Peace!
Hail the Son of Righteousness!
Light and life to all he brings,
Ris'n with healing in his wings;
Mild he lays his glory by,
Born that man no more may die,
Born to raise the sons of earth,
Born to give them second birth
Hark! The herald angels sing
Glory to the newborn king.

ALLMÄNNA SÅNGEN

Sopran 1	Lisa Ekblad Moa Heldemar Amanda Jabin Gustafsson Kristin Karlsson Johanna Kumlien Sara Sylvén	Tenor 1	Erik Andrén Karl Liljas Andreas Richter Anders Thörnqvist Ivars Zarins Carl Zarmén
Sopran 2	Helene Bodegård Mia Enarsson Caroline Gahrton Ulrika Kumlien Sofia Olsson Hedvig Tängdén	Tenor 2	Rickard Holmberg Markus Jonsson Johan Lundin Patrik Magnusson Carl Nygårdh
Alt 1	Agnes Hansson Tania Irebo Caroline Lundgren Madelene Skeppar Julia Spector Karolina Wallin	Bas 1	Johannes Jonsson Anders Niklasson Thomas Persson Thomas Grenholm Carl von Schulman Björn Wickström Lars Wickström
Alt 2	Karin Bergel Hanna Geurtsen Kajsa Gustavsson Ida Hillerdal Åsa Wahlander Wetterqvist Maria Wass	Bas 2	Peter Bladh Sam Heino Patrik Jonsén Marcus Lundwall Olof Ställvik Anders Wennerstrand

SOLISTGRUPP PÅ "DET ÄR EN ROS UTSRUNGEN"

Sopran	Johanna Kumlien Helene Bodegård	Tenor	Erik Piehl Erik Andrén
Alt	Hanna Geurtsen Karolina Wallin	Bas	Marcus Lundwall Olof Ställvik

D D D

RECORDING DATA

Recorded in October 2004 at the University Hall, Uppsala, Sweden

Recording producer and digital editing: Martin Nagorni

Sound engineer: Thore Brinkmann

Neumann microphones; Studer Mic AD 19 pre-amplifier; Yamaha O2R digital mixer; Samplitude hard disc recording system;
STAX and Sennheiser headphones

Executive producer: Robert Suff

BOOKLET AND GRAPHIC DESIGN

Cover text: © Anke Budweg 2005

Translations: Andrew Barnett (English); Arlette Lemieux-Chené (French)

Typesetting, lay-out: Andrew Barnett, Compact Design Ltd., Saltdean, Brighton, England

BIS recordings can be ordered from our distributors worldwide.

If we have no representation in your country, please contact:

BIS Records AB, Stationsvägen 20, SE-184 50 Åkersberga, Sweden

Tel.: 08 (Int.+46 8) 54 41 02 30 Fax: 08 (Int.+46 8) 54 41 02 40

info@bis.se www.bis.se

BIS-NL-CD-5028 © & © 2005, BIS Records AB, Åkersberga.

BIS-NL-CD-5028